

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci **žalobce P. S.**, zastoupeného JUDr. Dobromilou Markovou, advokátkou, se sídlem nám. Čs. legií 500, Pardubice, proti **žalované České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 10. 2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 54 Cad 108/2003 - 21,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 10. 2003 ve věci nároku na plný invalidní důchod.

Žádostí ze dne 28. 5. 2003 se stěžovatel domáhal přiznání plného invalidního důchodu. Stěžovatel pobíral částečný invalidní důchod, když bylo kontrolní lékařskou prohlídkou příslušné okresní správy sociálního zabezpečení zjištěno, že jeho invalidita ke dni 31. 1. 2003 zanikla a žalobci byl částečný invalidní důchod s účinností od 4. 4. 2003 rozhodnutím žalované ze dne 11. 2. 2003 odejmut. Zdravotní stav žalobce byl vyhodnocen jako dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav v důsledku chronických vertebrogenních obtíží v oblasti krční a bederní páteře bez přesvědčivé kořenové iritace odpovídající postižení

uvedenému v kapitole XV. oddílu F položce 2 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „prováděcí vyhláška“), a míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele byla stanovena na 25 %.

Podstatou námitek uplatněných stěžovatelem do rozhodnutí ČSSZ (žalované) je jeho přesvědčení, že jeho zdravotní stav byl zjištěn nedostatečně a že tedy splňuje podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu.

Žalovaná zamítla dne 27. 10. 2003 rozhodnutím č. X žádost stěžovatele, a to na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Pardubicích ze dne 15. 10. 2003, podle kterého poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelova schopnost výdělečné činnosti o 25 %. Podle tohoto posudku se jedná o chron. Vertebrogenní obtíže z oblasti C a L páteře bez přesvědčivé kořenové iritace. Stěžovatel je dle tohoto posudku nadále osobou se ZTP.

Krajský soud v Hradci Králové zamítl žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované poté, co řízení doplnil znaleckým posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové ze dne 17. 3. 2004. V něm se uvádí, že rozhodujícím zdravotním postižením stěžovatele je chronický vertebrogenní algický syndrom při incipientních degenerativních změnách páteře s polyradikulární levostrannou symptomatologií. Také podle tohoto posudku činí procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele podle § kapitoly XV. oddíl F položka 2 písm. b) přílohy prováděcí vyhlášky 25 %. Současně se dle rozsudku nejedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav stěžovatele značně mu ztěžující obecné životní podmínky ani o schopnost vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. V ní uvádí, že zdravotní stav stěžovatele se rapidně zhoršuje tak, že v současné době z důvodu ochrnutí levé ruky a částečně levé nohy není schopen chůze bez opory. Z tohoto důvodu má silně omezené možnosti běžného života. Namítá rozpor rozsudku krajského soudu, když je v něm stanoveno, že se v případě stěžovatele nejedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který mu ztěžuje obecné životní podmínky, když ve znaleckém posudku ze dne 17. 3. 2004 je uveden výčet věcí, které není stěžovatel schopen vykonávat. Proto navrhuje vypracování nového znaleckého posudku. Dále poukazuje na to, že dne 6. 12. 2000 byl stěžovatel rozhodnutím OSSZ Pardubice, č. j. LPS/FJ/173/00, uznán částečně invalidním, jelikož míra jeho schopnosti výdělečné činnosti poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 40 %. Od té doby se dle tvrzení stěžovatele jeho zdravotní stav rapidně zhoršuje. Tuto skutečnost stěžovatel dokládá i lékařským nálezem MUDr. E. B. ze dne 5. 1. 2005, ve kterém se uvádí, že vzhledem k poměrně těžké levostranné hemiparéze navrhuje posudkové přehodnocení stran eventuálního invalidního důchodu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí po věcné stránce včetně hledisek dle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a dospěl k názoru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel namítá důvod obsažený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle kterého lze namítat vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjištění byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud,

který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Namítaný důvod lze však podřadit i pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jenž spočívá v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů by mohla nastat pouze v případě, že by řízení před soudem trpělo nedostatkem skutkových zjištění, o něž soud opřel své rozhodovací důvody. Takovou vadou by mohlo být, pokud by soud opřel své rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, popřípadě zjištěné v rozporu se zákonem, nebo by pominul některé rozhodné skutečnosti, které byly v řízení prokázány, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny. Skutkové zjištění by mohlo být vadné též za situace, kdy v hodnocení důkazů je z hlediska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, případně věrohodnosti logický rozpor. Za jinou vadu řízení, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí, by mohl být považován postup soudu, v jehož důsledku by za podklad rozhodnutí soudu byl vzat neúplný či nepřesvědčivý posudek posudkové komise ministerstva ve věci rozhodného zdravotního postižení v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu, jímž stěžovatel trpěl ke dni vydání rozhodnutí správního orgánu (žalované).

Oba důvody tak směřují k nesprávně zjištěnému skutkovému stavu (zdravotního stavu stěžovatele), a to jednak v řízení před správním orgánem (žalovanou) a dále v řízení před soudem.

Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, nebo je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek. Způsob posouzení a procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanoví prováděcí předpis. Tímto předpisem je vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, která v příloze č. 2 obsahuje procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Nejvyšší správní soud dále vycházel z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, podle něhož Ministerstvo práce a sociálních věcí posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů i pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

K námitce nesprávného zjištění skutkového (zdravotního) stavu stěžovatele Nejvyšší správní soud zaujímá následující stanovisko. Posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou; soud k ní nemá potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, jimž tyto znalosti svědčí, aby se o těchto otázkách vyslovily. Soud pak hodnotí veškeré důkazy v řízení takto získané. V řízení, které je přezkumným řízením vůči rozhodnutí žalované, soud opatřuje posudek posudkové komise ministerstva v souladu s pokynem § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Pokud tento posudek není ve svém obsahu úplný a svými závěry přesvědčivý, opatří si soud znalecký posudek znalce v oboru posudkového lékařství.

Zásadní význam pro soudní rozhodnutí tak mají posudky výše uvedených posudkových komisí. Z toho důvodu musí z posudku vyplývat, že komise zasedala v řádném složení, které odpovídá § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním

zabezpečení, dále ve smyslu § 3 odst. 8 ve spojení s § 1 odst. 2 této vyhlášky musí z posudku vyplývat, zda a jak přihlédla komise při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti k výsledkům vlastního šetření, zda a jak vycházela z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu posuzovaného. Posudek musí konečně obsahovat posudkový závěr, ze kterého vyplývá posouzení jednak zdravotního stavu posuzovaného, v případě dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i zdravotní postižení, které je jeho příčinou (§ 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.) a jednak poklesu schopnosti jeho soustavné výdělečné činnosti.

S tím souvisí skutečnost, že při vypracovávání posudku vystupuje do popředí požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku a nezbytnost přesné formulace posudkových závěrů, odpovídající zákonem vymezeným pojmům. Úplnost spočívá v tom, že se komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi podle zákona č. 155/1995 Sb. a vyhlášky č. 284/1995 Sb.; požadavek přesvědčivosti splňuje pak jen posudek obsahující náležité zdůvodnění posudkových závěrů.

Není v možnostech soudu, aby posoudil věcnou správnost posudku (zdravotní stav stěžovatele). Proto se prezumná činnost soudu musí omezit na přezkum výše uvedených formálních náležitostí posudku, zejména pak jeho úplnosti a přesvědčivosti. Vykazuje-li posudek nedostatky těchto náležitostí, uloží soud posudkové komisi jeho doplnění či může ustanovit znalce z příslušného oboru a odvětví zdravotnictví (zejména katedru posudkového a revizního lékařství Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví). Nevzbuzuje-li naopak obsah posudku pochybnosti o své úplnosti, správnosti a přesvědčivosti, není důvodu pro doplnění dokazování ustanovením znalce z oboru zdravotnictví.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu se posudková komise v daném případě dostatečně vypořádala se všemi okolnostmi, které stěžovatel uplatňoval v průběhu řízení o žalobě. Vyjádřila se i k důvodům přiznání částečného invalidního důchodu, když uvádí, že jeho přiznání bylo pro suspektní demyelinizační onemocnění typu RSM s frustní víceložiskovou centrální symptomatologií. Posuzovaný byl ve vyšetřovacím programu, avšak provedenými vyšetřeními nebylo v dalším průběhu toto onemocnění prokázáno. Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje s názorem krajského soudu, podle kterého je tento posudek úplný, podrobně odůvodněný, byl vypracován v řádném složení komise a v přítomnosti odborného lékaře podle stěžovatelova rozhodujícího zdravotního postižení. Nejvyšší správní soud proto také neshledal důvod pro to, aby si soud opatřil znalecký posudek znalce v oboru posudkového lékařství.

Ohledně namítaného rozporu rozsudku krajského soudu, když je v něm stanoveno, že se v případě stěžovatele nejedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který mu ztěžuje obecné životní podmínky, ačkoli je ve znaleckém posudku ze dne 17. 3. 2004 uveden výčet věcí, které není stěžovatel schopen vykonávat, poukazuje Nejvyšší správní soud na § 7 prováděcí vyhlášky, na základě kterého je za zdravotní postižení umožňující soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek možno považovat jen taková zdravotní postižení, která jsou uvedena v příloze č. 3 k této vyhlášce. Stejně tak za zdravotní postižení značně ztěžující obecné životní podmínky je možné podle § 8 prováděcí vyhlášky možné považovat jen zdravotní postižení uvedená v příloze č. 4 této vyhlášky. Stěžovatel však netrpí žádným ze zdravotních postižení uvedených v těchto přílohách. Proto není rozsudek krajského soudu v žádném případě rozporný, pokud uvádí určitá omezení stěžovatele a současně, že se v případě stěžovatele nejedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav

stěžovatele značně mu ztěžující obecné životní podmínky ani o schopnost vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek.

Nejvyšší správní dále poukazuje na skutečnost, že pro rozhodnutí ve věci je podstatný zdravotní stav stěžovatele existující ke dni vydání napadeného správního rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), tj. k 27. 10. 2003. Případné pozdější zhoršení jeho zdravotního stavu pak nemůže vést ke zrušení napadeného správního rozhodnutí, nýbrž může být důvodem pro nové rozhodnutí správního orgánu na základě nového skutkového stavu. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud nepřihlédl ani k lékařské zprávě ze dne 5. 1. 2005, neboť ta směřuje ke zjištění zdravotního stavu stěžovatele k tomuto dni, nehodnotí jej však vzhledem ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované.

Za této situace podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu není důvodu pochybovat o správnosti závěrů uvedené posudkové komise a krajský soud proto nepochybil, jestliže z nich vycházel a posléze jako zákonné důvodně potvrdil přezkoumávané rozhodnutí žalované, jímž byla stěžovateli zamítnuta žádost o plný invalidní důchod.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost zamítl, shledav ji z výše uvedených důvodů nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože žalovaná, která měla ve věci plný úspěch, je správním orgánem a v dané věci jde o věc důchodového pojištění, nemá žalovaná právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 22. června 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu